

AHVENANMAA

– 100 vuotta itsepintaisuutta

Suomen läntisin maakunta juhlii itsehallinnon juhlavuotta 9.6.2021 – 9.6.2022 iloisissa tunnelmissa. Helsingin yliopiston alumnyhdistyksen matkalla Ahvenanmaalle 5.–9.6.2021 tutustutaan näihin kuuluisiin rauhan saarikuntiin erityisesti taiteen, yritteliäisyyden ja historian näkökulmista.

Matkan aikana tapaamme useita taiteilijoita Kökarissa, Eckerössä ja Maarianhaminassa sekä teemme yritysvierailuja. Tutustumme itsehallinnon käsitteeseen ja historiaan rakennusten ja esitelmien myötä sekä myös Ahvenanmaan rauhaninstituuttiin. Ahvenanmaan historia linnoituksineen ja keskiaikaisine kirkkoineen ovat itsestäänselvä osa kokonaisuutta.

TURVALLISUUS JA TERVEYS

Matkalaisten turvallisuus ja terveys on meille ensisijaista. Seuraamme viranomaisten ohjeistuksia ja suosituksia tiiviisti päivittäin.

Pyrimme toteuttamaan matkan suunnitellusti, mikäli viranomaismääräykset, -suositukset tai -rajoitukset eivät aiheuta siihen muutoksia. Haluamme varmistaa, että jokainen matkan vaihe on turvallinen ja huomioi koronatilanteen. Tämän vuoksi olemme ottaneet toistaiseksi käyttöön uusia käytänteitä, jotta voit matkustaa luottavaisin mielin.

Istumavälejä harvennetaan busseissa siten, että osallistujien välillä on yhden metrin turvaväli. Poikkeuksena perheenjäsenet, jotka voivat istua vierekkäin. Suosittelemme pitämään bussimatkojen ajan kasvosuojainta sekä huolehtimaan hyvästä käsihygieniasta. Kuljettajat ja oppaat käyttävät kaikissa asiakaspalvelutilanteissa kasvosuojainta. Käyttämämme bussiyhtiöt noudattavat korona-suosituksia. Bussin siivoukseen kiinnitetään erityistä huomiota ja huolellisuutta. Busseista on mahdollista ostaa kasvosuojaimia ja matkustajien käytössä on käsidesi sekä desinfioivia kosteuspyyhkeitä. Bussissa sisäilman kierrätys pidetään aina pois päältä, ilma kiertää ulkoilman kautta. Bussin mikrofonia eivät voi käyttää muut kuin bussin kuljettaja tai opas. Annathan bussiin nousevalle ja sieltä poistuvalla aikaa toimia siten, että vältetään turhia lähikontakteja.

Suositlemme, että jokainen matkustaja hankkii ennen matkaa kasvosuojaimia sekä käyttää niitä matkan aikana liikkueessaan paikoissa, joissa on paljon muita ihmisiä kuten lentokentillä, satamissa ja busseissa. Paikoissa, joissa on enemmän ihmisiä, on hyvä muistaa yhden metrin turvaväli. Siivoukseen ja desinfiointiin kiinnitetään erityistä huomiota kaikissa hotellin tiloissa. Tästä huolimatta hyvää käsihygieniaa ei sovi unohtaa. Suosittelemme varaamaan mukaan käsidesiä tai desinfiointipyyhkeitä sekä pesemään kädet aina kun se on mahdollista.

Laivalla tulee kiinnittää erityistä huomiota lähikontaktien välttämiseen sekä hyvään käsihygieniaan. Laivoilla ja terminaaleissa kannattaa hyödyntää käsienpesumahdollisuutta ja desinfiointiautomaatteja. Laivojen siivoukseen ja hygieniaan on kiinnitetty erityistä huomiota, jotta matkustaminen olisi mahdollisimman turvallista niin asiakkaille kuin työntekijöille. Turvallisuus- ja hygienia-asioissa kannattaa noudattaa opastein, kuulutuksin ja lattiamerkinnöin annettuja ohjeistuksia. Laivan myymälöihin ja ravintoloihin on asetettu asiakkaiden enimmäiskapasiteetti lähikontaktien vähentämiseksi.

Jääthän kotiin mikäli tunnet itsesi kipeäksi! Matkalle ei voi lähteä, jos sinulla on pienikin epäily Covid-19 tartunnasta tai hengitystieinfektio-oireita.

Suositlemme ottamaan kattavan matkavakuutuksen, joka kattaa karanteenajan kulut matkalla sairastumisen varalta.

Huom! Nämä linjaukset ovat voimassa toistaiseksi ja ne voivat muuttua epidemiatilanteen mukaan.

Pidätämme oikeuden muutoksiin.

Ulkomailta palaavien tulee huomioida THL:n karanteeniohjeistus: www.thl.fi
Lisätietoja ulkoministeriön sivuilta: <https://um.fi/matkustaminen>

PÄIVITTÄINEN MATKAOHJELMA

1. PÄIVÄ: HELSINKI – KÖKAR (LA 5.6.2021)

Aloitamme matkan aamulla nousemalla bussiin Helsingissä. Muutaman tunnin ajomatkan jälkeen saavumme Nauvoon, jossa pysähdymme syömään kolmen ruokalajin lounaan Hotel Restaurant Nestorissa.

Saaristolautta ms/Skiftet vie meidät Kökariin, joka on jo muinaisista ajoista asti toiminut Ruotsin ja Suomen välisen merireitin pysähdyspaikkana. Kökar on myös aina ollut tärkeä metsästys- ja kalastuspaikkakunta.

Kökarissa tapaamme paikallisen oppaamme **Philip Hällundin** ja vierailemme ensin Hamnön niemellä, jossa sijaitsevat fransiskaani luostarin jäännökset. Luostari *Conuentu Tiokkakarlensis* mainitaan kirjallisissa lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1472. Yleinen näkemys on, että munkit ovat toimineet alueella 1300-luvulta alkaen ensin kausiluonteisesti ja vuosisadan lopulta lähtien pysyvämmiin. Luostarin ennakoedellytys oli todennäköisesti Kökarin edustalla harrastettu laajamittainen kalastus, joka houkutteli saarille monia kausiasukkaita.

Saavumme iltapäivällä Hotell Brudhälliin, joka sijaitsee Karlbyn keskustassa. Syömme yhdessä kahden ruokalajin illallisen hotellin ravintolassa ja tutustumme toisiimme. Illaksi olemme suunnitelleet toisen paikallisen kulttuurivierailun.

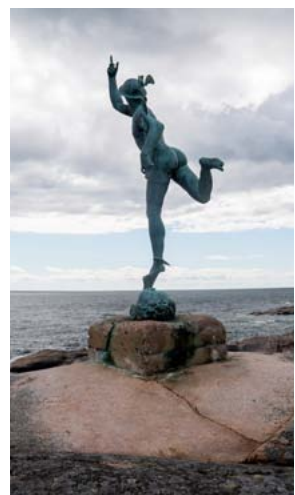
2. PÄIVÄ: KÖKAR – MAARIANHAMINA (SU 6.6.2021)

Tuulen pieksämän Källskärin saaren tarina sai alkunsa, kun ruotsalainen vapaaherra, sukunsa musta lammas, **Göran Åkerhielm** (1920–92) nousi purjevereenestään saaren jääkauden pyöreiksi hiomille kallioille. Hän ihastui saareen ja osti vuonna 1965 sen keskiosan itselleen. Hän ryhtyi rakentamaan saarelle omaa paratiisiaan. Saaren isäntänä, jossa häntä "kreiviksi" kutsuttiin, hän ja hänen taiteilijavieraansa saivat elää rauhassa. Åkerhielm kutsui paikalle itse arkkitehti **Reima Pietilän** suunnittelemaan kreiville jyrkän hirsitalon, jossa vierailimme. Talossa on kopio taiteilija **Tove Janssonin** maalauksesta. Alkuperäinen teos on nykyään Ahvenanmaan taidemuseossa Maarianhaminassa.

Kreivi raivasi hirsitalon kupeeseen puutarhan, johon hän istutti ruusuja ja viiniköynnöksiä ja hankki elegantteja marmoripatsaita. Kallionharjalta merelle tähyää saaren symboliksi muodostunut pronssinen Hermes-patsas. Kreivi istutti saarelle myös jaloja lehtipuita kuten tammia ja lehmuksia. Arkkitehti Reima Pietilä suunnitteli kallioilla sijaitsevan "muumitalon", jossa kirjailija ja taiteilija Tove Jansson viihtyi useasti. Talon läheisyydessä on vierasmaja, jossa Tove asui saarella käydessään.

Kreivi kutsui Källskärin saarille ruotsalaisia ja suomalaisia kulttuurihenkilöitä, jotka työskentelivät päivällä yhdessä ulkona ja iltaisin he keskustelivat politiikasta ja kirjallisuudesta. Vuonna 1984 Åkerhielm luovutti osan saaresta ja tilansa Ahvenanmaan maakunnalle. Nykyään yksi taloista toimii taitelija-asuntona.

Palattuamme Kökarin pääsaarelle syömme lounaan Suomen eteläisimmässä omenatarhassa ja maistamme maatilaa omaa omenasiideriä. Lounaan jälkeen jatkamme lautalla länteen kohti Ahvenanmaan pääsaaria. Saavumme myöhään iltapäivällä Långnäsän satamaan, josta meillä on puolen tunnin ajomatka Maarianhaminaan.

Vierailimme matkan varrella Lemlandin Knutsbodassaa nuorten yrittäjien pienpanimossa, Open Water Breweryssa. Nämä nuoret yrittäjät tuottavat pieniä määriä erikoisoluita tilassa, joka on alunperin suunniteltu suolakurkkuvarastoksi.

Maarianhaminassa kirjaudumme legendaariseen Hotelli Arkipelagiin ja pienen tauon jälkeen on mahdollisuus osallistua **Pia Widénin** opastamalle kävelykierrokselle Maarianhaminan Esplanadia pitkin. Tutustumme Maarianhaminan vanhoihin komeisiin puutaloihin, joista moni on laivanvarustajien ja kapteenien rakennuttamia. Talojen joukossa on myös kuuluisan laivanvarustajan **Gustav Erikssonin** huvila ja puutarha. Gustav Eriksson omisti mm. Pommernin. Näemme myös **Lars Sonckin** suunnittelemia rakennuksia. Tiesitkö muuten, että Sonck oli ahvenanmaalainen? Maanantaina näet myös hänen hautapaasiinsa Finströmin kirkon hautausmaalla.

Kävelykierros päättyy Länsisatamaan, Pommernin kupeeseen. Halukkaat voivat levähtää ÅSS:n kuuluisan viikinkiromanttisen purjehduspaviljongin terassilla, josta meille on varattu pöytä. Jos sää sallii, voimme viettää paviljongilla mukavan illan auringonlaskusta nauttien.

3. PÄIVÄ: ECKERÖ JA MANNER AHVENANMAA (MA 7.6.2021)

Aamupalan jälkeen taiteilija **Juha Pykäläinen** esittelee meille taidettaan ja kertoo tarinansa. Hänet houkutteli Ahvenanmaalle sen erityislaatuinen valo. Vierailun jälkeen lähdemme bussilla Suomen läntisimpään kolkkaan – Eckeröön. Kunnan tunnetuin rakennus on ympäristöönsä nähden absurdin suurikokoinen posti- ja tullitalo. Sen rakennutti tsaari **Nikolai II** vuonna 1822 **Carl Ludvig Engelin** piirustusten pohjalta vastaparina Ruotsin kuninkaan rakennuttamalle upealle postirakennukselle Grisslehamnissa.

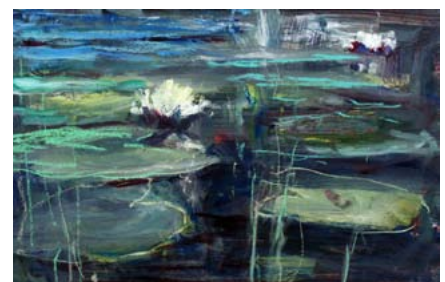
Ruotsin ja sen itäisen maakunnan, Suomen, välinen postinjakko oli erittäin tärkeä osa alueen hallinnointia ja järjestyksen ylläpitämistä. Postinjakelu lauden yli oli myrskysäällä tai jäiden lähdön aikaan vaarallista. Tehtävästä vastasivat ahvenanmaalaiset viljelijät, jotka oli jaettu postiruotuihin.

Metsästys ja kalastus olivat tärkeä osa väestön toimeentuloa ulkosaaristossa. Vierailemme Ahvenanmaan metsästys- ja kalastusmuseossa, jossa postinjakelun lisäksi käsitellään historiallista kalastusta ja metsästystä sekä erityisesti hylkeenpyyntiä. Matkalla Eckeröön näemme Ahvenanmaan suurimmat ja komeimmat juhannussalot. Vierailemme myös taiteilija **Peter Winqvistin** ateljeessa.

Lounastamme hiljattain avatussa Björnhofda gårdissa. Ahvenanmaan 100-vuotisjuhlavuoden projektipäällikkö **Tiina Björklund** kertoo juhlavuoden hankkeista, jotka käynnistyvät itsehallintopäivänä 9. kesäkuuta 2021. Juhlavuosi päättyy vuotta myöhemmin 9. kesäkuuta 2022.

Peter Winqvist

Juha Pykäläinen

Lounaan jälkeen vierailemme Finströmin keskiaikaisessa kirkossa, jota on tutkinut professori emerita **Åsa Ringbom**. Finströmin kirkko eli Pyhän Mikaelin kirkko on rakennettu pääosin harmaakivestä. Helsingin yliopiston tutkija, tohtori **Markus Hiekkänen** on ajoittanut kirkon runkokuoneen rakentamisen vuosille 1445–1460 ja liittää kirkon tyyliltään samaan aikaan rakennettuihin Varsinais-Suomen ja Uudenmaan kirkkoihin. Nykyisen kirkon paikalla on hyvin todennäköisesti sijainnut aiemmin puukirkko, jonka vanha kivisakasti on liitetty nykyiseen kirkkoon. Kivisakasti on ajoitettu 1200-luvulle. Finströmin kirkko ei valmistunut kerralla, vaan sitä paranneltiin koko vuosisadan ajan. Kirkon sisäholvauksen, asehuoneen ja kellotornin arvellaan olevan peräisin vuosisadan loppupuoliskolta. Hiekkasen mukaan torni rakennettiin 1465–1470.

Kirkon jälkeen on vuorossa Ahvenanmaan ainoa keskiaikainen linna, 1380-luvulla rakennettu, Kastelholman linna. Sen historiallinen kukoistus Kustaa Vaasan ja hänen jälkeläistensä aikana ajoittuu aikaan, jolloin Suomen alue osana Ruotsin suurta imperiumia sijoitti Ahvenanmaan saaret keskelle kuningaskuntaa. Ahvenanmaa sijaitsi strategisesti tärkeällä paikalla, purjehdusreitien varrella, joka johti suoraan Ruotsin pääkaupunkiin.

Kastelholman jälkeen vierailemme Bomarsundin linnoituksessa, joka oli aikoinaan Ahvenanmaan näyttävin rakennus. Venäjän armeija rakensi Bomarsundin linnoituksen turvatakseen lännen. Linnoitus tuhoutui Krimin sodan aikana vuonna 1854. Oppaamme esittelee linnoitusalueen ja linnoituksen vieressä olevan pienen museon.

Päivän kruunaa kuuluisan kokin, ahvenanmaalaisen Ruotsin Robinsonin voittajan **Micke Björklundin**, kolmen ruokalajin illallinen Smakby-ravintolassa. Illallinen valmistetaan paikallisista raaka-aineista ja tarjotaan paikallisten juomien kera.

4. PÄIVÄ: MAARIANHAMINA – FÖGLÖ (TI 8.6.2021)

Ahvenanmaan itsehallinnon tärkeimmät virastot ovat maakuntahallitus (landskapsstyrelsen) ja Ahvenanmaan parlamentti (lagtinget). Vierailemme maakuntahallituksessa, jossa tutustumme asiantuntijoiden opastuksella itsehallinnon taustoihin sekä Ahvenanmaan ja Suomen suhteeseen Ahvenanmaan näkökulmasta.

Ahvenanmaan valtionviraston maaherra **Peter Lindbäck** tapaa meidät valtionvirastossa ja kertoo vallanjaosta Suomen ja Ahvenanmaan maakuntien välillä.

Teemme lyhyen kävelyretken Pohjoismaiden instituuttiin, jossa kuulemme sen ajankohtaisista hankkeista Ahvenanmaalla. Pohjoismaalaisuus on aina ollut tärkeä osa ahvenanmaalaista omakuvaa. Ahvenanmaan korkeakoulu toimii komeassa entisessä Merenkulun Instituutissa, jossa myös käymme matkalla Ahvenanmaan rauhaninstituuttiin. Rauhaninstituutin tehtävänä on edistää sekä kansainvälistä rauhantutkimusta että tukea rauhanprosesseja käytännössä. Instituutti järjestää vuosittain niinkutsutut Kastelholman rauhanneuvottelut, joiden suojelina toimii Helsingin yliopiston hallituksen puheenjohtaja presidentti **Tarja Halonen**.

Ennen iltapäivän ohjelmaa tarjoutuu mahdollisuus ostoksille, museovierailuille tai kahvittelulle.

Viimeinen päivä Ahvenanmaalla päätetään kauniissa saaristokunnassa Föglössä, jonka nimi tarkoittaa lintujen saarta. Ajamme Lemlandin läpi Svinön satamaan. Jos aika antaa myöden pysähdymme Amalian limonaditehtaassa, josta voi ostaa paikallista suklaata, limonadia ja lonkeroa.

Föglön saaren pääkylässä, Degerbyssä, teemme kävelyretken kylän läpi ja kuulemme tarinoita sen rakennuksista ja asukkaista. Degerby oli pitkään merenkulun keskeinen paikka, joka aikanaan kilpaili Maarianhaminan kanssa pääkaupungin tittelistä. Degerbyssä sijaitsee Enigheten, aikanaan saaristomeren suurin maatila. Siitä tehtiin vuonna 1625 kestäkievari Ruotsin kuningas Kustaa Adolfin käskystä palvelemaan Tukholman ja Turun välillä matkustavia. Nykyiset rakennukset pystytettiin 1700-luvun toisella puoliskolla. Enigheten on toiminut myös käräjäpaikkana 1700-luvun alussa. Käräjillä käsiteltiin esim. naapurien välisiä riitoja, erimielisyyksiä rajalinjojen vedosta, isyysjuttuja ja jopa syytteitä murhasta.

Vierailun jälkeen nautimme virvokkeista Pia ja **Gustaf Widénin** pieteetillä restauroidussa jugend-huvilassa Skansbackassa.

Rakennukset ovat laivanvarustaja isoisän rakennuttamia vuonna 1920. Gustafin isoäiti kuului Enighetenin perillisten sukuun. Pia on Alumniihdistyksen aiempi toiminnanjohtaja ja nykyään sen valtuuskunnan jäsen.

Vierailun jälkeen kävelemme Carlsro Badhotelliin. Se on tanskalaisen nuoren parin äskettäin ostama ja kunnostama huvila, joka toimii ravintolana ja vierastalona. Täällä nautimme maukkaan ja tunnelmallisen aterian, jonka jälkeen palaamme Maarianhaminaan.

5. PÄIVÄ: MAARIANHAMINA – HELSINKI (KE 9.6.2021)

Aamiainen hotelli Arkipelagissa, jossa meillä on aamiaisivieras tai muuta pientä ohjelmaa aamupäivällä. Tämän jälkeen matkustajilla on vapaa-aikaa Maarianhaminassa. Suosittelemme esimerkiksi vierailua Ahvenanmaan merenkulkumuseossa ja Pommern-laivalla tai juuri avatussa Ahvenanmaan taidehistoriallisessa museossa. Iltapäivällä lähdemme hotellilta bussilla satamaan, josta Viking Grace lähtee kohti Turkua klo 14:25. Saavumme Turkuun klo 19:50 ja jatkamme omalla bussilla kohti Helsinkiä, jonne matkamme päättyy.

TIETOA MATKASTA

MAJOITUS: 1 yö Hotelli Brudhäll, Kökar 5.–6.6.
3 yötä Hotelli Arkipelag, Maarianhamina 6.–9.6.

MATKAN HINTA: Matkan hinta on 1295 euroa/henkilö kahden hengen huoneessa. Pyynnöstä järjestämme myös yhden hengen huoneita. Yhden hengen lisämaksu on 125 euroa. Ilmoittautumismaksu on 150 euroa, joka erääntyy 8.5. Paluumatkalla (Maarianhamina–Turku) lisämaksusta sisähytti 38 euroa.

MATKAN HINTAAN SISÄLTYY:

- Bussimatka Helsinki – Nauvo sisältäen satamamaksut ja kuljettajan palvelut matkan aikana. Sama bussi ja kuljettaja on mukana koko matkan ajan.
- 1 yö Hotelli Brudhällissa Kökarissa, 3 yötä hotelli Arkipelagissa Maarianhaminassa
- Laivamatkat ohjelman mukaisesti sekä bussimatka Turku – Helsinki
- 2 lounasta ja 3 päivällistä
- Sisäänpääsy, luennot ja opastukset ohjelman mukaisesti
- Matkanjohtaja Pia Widén

MATKAN HINTAAN EI SISÄLLY:

Matkavakuutus ja peruutusturva

MATKAEHDOT:

- Osallistujien vähimmäismäärä on 18 henkilöä, matkalle on rajoitettu määrä paikkoja
- Pidätämme oikeuden matkan ohjelma- ja hintamuutoksiin
- Osa ohjelmasta on riippuvainen säästä. Jos sää ei salli ohjelman toteuttamista, järjestämme korvaavaa ohjelmaa tilalle
- Jos koronatilanne Suomessa edellyttää matkasuunnitelman muuttumista tiedotamme tästä matkustajia välittömästi ja heillä on mahdollisuus hyväksyä muutokset tai perua osallistumisensa matkalle

HUOMIOIKAA:

- Tarkistakaa matkavakuutuksenne voimassaolo.
- Tarkistakaa, että matkavakuutus korvaa matkan siinä tapauksessa, että sairastutte koronaan ennen lähtöä ja teidän täytyy perua osallistumisenne matkalle. Matkan peruutusehdot ovat voimassa.
- Jos matkatoimiston täytyy perua matka koronatilanteen vuoksi, maksamme matkan hinnan takaisin.

PERUUTUSEHDOT:

8.–20.5.	Ilmoittautumismaksu
21.5.–28.5.	50% matkan hinnasta veloitetaan
29.5. jälkeen	100 % matkan hinnasta veloitetaan

PASSI:

Ota mukaan voimassa oleva virallinen henkilökortti tai passi.

VARAUKSET:

Varaukset joko sähköpostitse alumni@axtours.fi tai puhelimitse numeroon **040 483 4950**.

HUOM! Kun teet matkavarauksen, ilmoita koko nimesi juuri kuten se on passissa (kaikki etunimet).

